

การศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐาน
ของนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีสากล จังหวัดพิษณุโลก
A study of Aural Skill in Basic Chord Structure
in Music Students of Phitsanulok Province

วิชญ์ บุญรอด¹
Vich Boonrod

¹ดร., อาจารย์ สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล
ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐาน และศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐาน ของนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีสากลในจังหวัดพิษณุโลก โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็น นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาดุริยางคศาสตรสากล ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 19 คน และสาขาดนตรีสากล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 29 คน รวมทั้งหมด 48 คน ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือกอาสาสมัคร คือ เป็นนิสิตนักศึกษาที่เคยเรียนวิชาที่มีเนื้อหาและการปฏิบัติในเรื่อง ทักษะการฟังคอร์ดจากหลักสูตรของมหาวิทยาลัยตนเอง และเป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีรายชื่ออยู่ในระบบการศึกษาของหลักสูตรในมหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2561 ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจะถูกแทนด้วยคำว่าอาสาสมัคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งการวิจัยเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 ผู้วิจัยจะใช้ แบบวัดทักษะการฟัง เป็นเครื่องมือในการวัดทักษะการฟังคอร์ดพื้นฐานของอาสาสมัครและในระยะที่ 2 ผู้วิจัยจะใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม เป็นวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดพื้นฐานของอาสาสมัคร

ผลจากการศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีสากลในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 48 คน พบว่า อาสาสมัครร้อยละ 52.09 มีทักษะการฟังคอร์ดพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ระดับ ปรับปรุง ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับอาสาสมัครทั้งหมด และควรหาแนวทางในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานให้ดีขึ้นต่อไป

และจากการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดพื้นฐาน พบว่า ผู้สอนจะต้องเข้าใจถึงความแตกต่างในด้านศักยภาพบุคคลของผู้เรียน และออกแบบวิธีการสอนที่สามารถดึงดูดผู้เรียนให้มีความสนใจและใส่ใจในการปฏิบัติทักษะมากขึ้น ในด้านรูปแบบการเรียนการสอน ผู้สอนควรหาแนวทางในการ

พัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาทักษะ และสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ส่วนด้านปัจจัยการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ ควรพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงได้ง่ายและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ : ทักษะการฟัง, แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้, คอร์สขั้นพื้นฐาน

Abstract

This study employed mixed-research methodology with the purposes of discovering the aural skill of for basic chords and the ways to encourage learning the basic-chords aural skill of the Western Music Major students, Phitsanulok Province. The participants of this study were 48 second-year students, including 19 from Western Music Major, Department of Music, Faculty of Humanities, Naresuan University, and 29 from Western Music Major, Faculty of Humanities and Social Sciences, Pibulsongkram Rajabhat University. The criteria for volunteering were that the students must have passed a course from their university's curriculum, which included the context and practical lesson about the chord aural skill; and they must have been registered as a second-year student of Naresuan University and Pibulsongkram Rajabhat University of academic year 2018. The participants will be called "Volunteers" in this study. The researcher has divided the research study into 2 phrases. Phrase I, the researcher has used the aural skill examination form which is the tool to measure the basic-chord aural skill of the volunteers. Phrase II, the researcher has applied qualitative research method, such as group discussion to discover the way to encourage the volunteers' basic-chord aural skill.

The result of the basic-chord aural skill of the 48 Western Music students in Phitsanulok was found that 52.09 percentage of the volunteers had the basic chord aural skill in improvement needed level. This was in a high number comparing to the rest amount of the students. Therefore, there should be the ways to improve the basic-chord aural skill.

According to the study of the ways to encourage learning the basic-chord aural skill, it was found that the instructors should understand the diversity of the students' capability. They should create more attractive ways to make the students more interested in practicing. For the teaching methods, the instructors should improve the teaching methods to be more appropriate and encouraging the students to be able to learn and analyze the contexts by themselves. For the teaching supporters, it was found that the teaching media were inadequate. There should be the development of teaching media or more up-to-date innovation for the easier access and self-learning of the students.

Keywords: Aural Skill, Ways to Encourage Learning, Basic Chord

บทนำ

ดนตรีเป็นเครื่องกล่อมเกลาจิตใจให้กับมนุษย์ เพื่อตอบสนองความสุข ความทุกข์ หรือ เพื่อสร้างความสงบ ให้กับอารมณ์และจิตใจ กล่าวคือ ในการดำรงชีพของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย ดนตรีมีความเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อาจสืบเนื่องมาจากความบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ โดยตรงหรืออาจเกิดจากขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงประกอบระหว่างการทำงาน เพลงที่เกี่ยวข้องในงานพิธีการ เพลงสวดถึงพระผู้เป็นเจ้า เป็นต้น ดนตรินั้นเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้คนได้ใช้เวลาว่างอย่างเป็นประโยชน์ และสามารถสร้างสุนทรียภาพในชีวิต

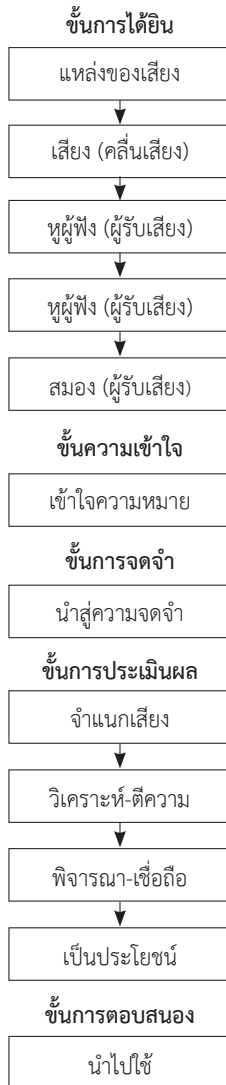
ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๒

อีกด้วย ในปัจจุบันดนตรีเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลในการใช้ชีวิตอีกอย่างหนึ่งของผู้คน ซึ่งดนตรีจะวนเวียนอยู่รอบตัวมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นทางสื่อต่าง ๆ สิ่งที่พบในชีวิตประจำวัน ล้วนแล้วแต่เป็นดนตรีทั้งนั้น และผู้คนส่วนมากล้วนแล้วแต่ต้องการที่จะแสวงหาดนตรีที่ดีและเหมาะสมกับตนเอง เพื่อกล่อมเกลาคจิตใจ

การฟังดนตรีแบ่งออกเป็น 4 ประเภท 1. การฟังแบบผ่านหู (Passive Listening) การฟังประเภทนี้เป็นการฟังโดยไม่ได้ตั้งใจหรือฟังแบบผ่าน ๆ การได้ยินเสียงดนตรี เป็นส่วนประกอบของเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่ผู้ฟังกำลังกระทำอยู่ ซึ่งเรากระทำกันอยู่ทั่วไปและเกือบตลอดเวลาในชีวิตประจำวัน 2. การฟังด้วยความตั้งใจ (Sensuous Listening) การฟังดนตรีประเภทนี้เป็นระดับการฟังที่มีความตั้งใจ ฟังมากขึ้นกว่าระดับที่ 1 ผู้ฟังจะเกิดความนิยมชมชอบกับเสียงดนตรีที่ไพเราะ 3. การฟังอย่างเข้าถึงอารมณ์ (Emotional Listening) การฟังดนตรีประเภทนี้ผู้ฟังจะมีจิตใจและความรู้สึกจดจ่อต่อเพลงที่ตนชอบฟังไปตามอารมณ์หรือมีปฏิกิริยาต่อเสียงดนตรีมากขึ้น เนื่องจากดนตรีทำให้เกิดความสนใจและเกิดอารมณ์ร่วมไปกับอารมณ์ต่าง ๆ จากเสียงเพลงที่สื่อออกมา 4. การฟังโดยรับรู้ความซาบซึ้ง (Perceptive Listening) การฟังประเภทนี้เป็นการฟังที่ผู้ฟังเห็นสุนทรีย์หรือเห็นความงามขององค์ประกอบต่าง ๆ ของเสียงดนตรีโดยตรง ซึ่งอาศัยความมีสมาธิ สภาพจิตใจ และอารมณ์ที่สงบนิ่ง เป็นการฟังที่รู้สึกได้ถึงความงามขององค์ประกอบต่าง ๆ นั้นมาสัมพันธ์กันอย่างลงตัว ซึ่งการฟังในประเภทที่ 4 เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง และเป็นพื้นฐานของนักดนตรีที่ดีไม่จะเป็นการฟังเสียงคอร์ด ชิ้นคู่เสียง บันไดเสียง หรือ การฟังเสียงฮาร์โมนี (Harmony) เมเจอร์ (Major) และ ไมเนอร์ (Minor) ซึ่งผู้ที่ศึกษาทางด้านดนตรีควรที่จะมีพื้นฐานทักษะของการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานให้ดี เพื่อที่จะเป็นฐานในการพัฒนาทักษะในด้านการเรียนรู้และปฏิบัติดนตรีให้มีประสิทธิภาพในระดับสูงต่อไป (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2535)

การฟังโดยรับรู้ความซาบซึ้ง (Perceptive Listening) เป็นการฟังที่ผู้ฟังเห็นถึงความงามขององค์ประกอบต่าง ๆ ของเสียงดนตรีโดยตรง ซึ่งอาศัยความมีสมาธิ มีสภาพจิตใจ และอารมณ์ที่สงบนิ่ง เป็นการเห็นความงามที่ได้เห็นองค์

ประกอบต่าง ๆ นั้นมาสัมพันธ์กันอย่างลงตัว ซึ่งการฟังในประเภทที่ 4 เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและเป็นพื้นฐานของนักดนตรีที่ดีไม่ว่าจะเป็นการฟังเสียงคอร์ด ชิ้นคู่เสียง บันไดเสียง หรือ การฟังเสียงฮาร์โมนี เมเจอร์ ไมเนอร์ ซึ่งผู้ที่ศึกษาทางด้านดนตรีควรที่จะมีพื้นฐานทักษะของการฟังคอร์ดชิ้นพื้นฐานให้ดี เพื่อที่จะเป็นรากฐานในการพัฒนาทักษะในด้านการเรียนรู้และปฏิบัติดนตรีให้มีประสิทธิภาพ และมีงานวิจัยที่สนับสนุนว่า การมีพื้นฐานทักษะการฟังที่ดีตั้งแต่เริ่มต้น จะทำให้สามารถก้าวไปสู่ความเป็นนักดนตรีที่มีคุณภาพได้อย่างแท้จริง (Wright, 2016)

ภาพประกอบที่ 1 : กระบวนการฟัง 5 ขั้นตอน (Tyagi, 2013) (Rolf and Marc, 2010)

จากภาพประกอบที่ 1 แสดงให้เห็นถึงกระบวนการฟัง ที่มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นการได้ยิน (Hearing) ขั้นความเข้าใจ (Understanding) ขั้นการจดจำ (Remembering) ขั้นการประเมินผล (Evaluating) และขั้นการตอบสนอง (Responding) (Tyagi, 2013) (Rolf and Marc, 2010)

1. ขั้นการได้ยิน (Hearing) โดยการได้ยินเป็นทักษะเชิงรับ (Passive) ที่การตอบสนองเกิดขึ้นโดยคลื่นเสียงจะไปกระตุ้นตัวรับที่เกี่ยวกับความรู้สึกของหู ซึ่งเป็นการตอบสนองทางร่างกาย การได้ยินนั้นเป็นการรับรู้คลื่นเสียง สมอจะกลั่นกรองสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ และจะเลือกเพียงบางสิ่งที่สนใจเท่านั้น และการรับรู้สิ่งที่ได้เลือกมาแล้วนั้นเรียกว่า ความสนใจที่เป็นความต้องการอันสำคัญสำหรับการฟังเพื่อให้มีประสิทธิภาพ

2. ขั้นความเข้าใจ (Understanding) ขั้นนี้ช่วยให้เข้าใจเครื่องหมายที่เคยเห็นและเคยได้ยิน ซึ่งต้องวิเคราะห์ความหมายของตัวกระตุ้นที่ได้รับรู้โดยตัวกระตุ้นที่เป็นสัญลักษณ์ ไม่ใช่เพียงแค่คำเท่านั้นแต่ยังเป็นเสียงและภาพด้วย สำหรับการสื่อสารระหว่างบุคคลให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้ฟังต้องเข้าใจความหมายที่ตั้งใจจะสื่อสารและบริบทที่รับจากผู้ส่งสาร

3. ขั้นการจดจำ (Remembering) การจดจำเป็นกระบวนการฟังที่มีความสำคัญ เพราะจะหมายถึงว่า แต่ละบุคคลนั้นไม่ได้รับและเข้าใจข้อความเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังสามารเพิ่มข้อความเข้ามาสู่คลังของความคิดตัวเองได้ ซึ่งสิ่งที่จำได้นั้นจะค่อนข้างแตกต่างจากสิ่งที่เห็นหรือได้ยิน

4. ขั้นการประเมินผล (Evaluating) มีเพียงผู้ฟังเชิงรุกเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการฟังขั้นนี้ โดยผู้ฟังเชิงรุกจะชั่งน้ำหนักหลักฐาน เรียงลำดับข้อเท็จจริงจากความคิดเห็น และกำหนดการมีหรือไม่มีอคติหรือความลำเอียงในข้อความ

5. ขั้นการตอบสนอง (Responding) เป็นขั้นที่ต้องการให้ผู้รับสารเสริมส้นจากกระบวนการผ่านการตอบสนองด้วยวัจนภาษาและอวัจนภาษาหรืออย่างไรอย่างหนึ่ง เพราะผู้พูดไม่มีทางอื่นที่จะตรวจสอบผู้รับสารหากข้อความนั้นไม่ได้รับการตอบรับ และขั้นนี้จะมีความหมายชัดเจนขึ้นโดยเฉพาะการที่ผู้ส่งสารสามารถ

ตรวจสอบระดับของความสำเร็จในการถ่ายทอดข้อความได้

คอร์ดขั้นพื้นฐาน (Basic Chord) หมายถึง กลุ่มตัวโน้ต 3 ตัวที่ประกอบกันเป็นเสียงประสาน (Harmony) หรือทริยแอด (Triad) คอร์ดพื้นฐานจะประกอบด้วย คอร์ดเมเจอร์ คอร์ดไมเนอร์ คอร์ดดิมินิชท์ และคอร์ดอ็อกเมนเต็ด ซึ่งคอร์ดสามารถนำไปขยายต่อเป็นคอร์ดที่ซับซ้อนขึ้นได้ คอร์ดพื้นฐานเป็นคอร์ดที่ประกอบด้วยโน้ต 3 ตัว สร้างจากโน้ตตัวที่ 1 , 3 และ 5 ของบันไดเสียงนั้น ๆ (วิบูลย์ ตระกูลฮุ่น, 2561) ซึ่งคอร์ดพื้นฐานเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในด้านวิชาดนตรีสากลเป็นอย่างยิ่ง และหากว่าผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ คอร์ดพื้นฐาน รวมถึงทักษะในด้านการฟังคอร์ดพื้นฐานที่ดีเป็นเบื้องต้น จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีในระดับสูงต่อไปได้ และยังสามารถส่งเสริมในด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้มีประสิทธิภาพได้อีกด้วย

ในประเทศไทยการเรียนการสอนดนตรีได้มีการเผยแพร่และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันดนตรีได้รับความสนใจและมีบทบาทสร้างค่านิยมในสังคมไทยทั้งในวัยเด็กจนถึงผู้ใหญ่ ในสถาบันการศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา ได้มีการจัดการเรียนการสอนทางด้านดนตรีเพื่อเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นการบูรณาการเรียนการสอนกับรายวิชาต่าง ๆ นอกเหนือจากนี้ผู้ที่มีความสนใจยังสามารถที่จะศึกษาต่อทางด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา รวมไปถึงการศึกษาต่อจนถึงระดับปริญญาเอกเพื่อประกอบสัมมาอาชีพ อาทิ ครูดนตรี นักวิชาการทางด้านดนตรี ศิลปิน โดยจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนดนตรีในปัจจุบันมีอิทธิพลต่อสังคมไทยจากการที่มีผู้สนใจเรียนด้านดนตรีเพิ่มมากขึ้นทุกปี และเมื่อมีการเรียนการสอนดนตรีในปัจจุบันที่เป็นที่นิยมอย่างแพร่หลายในสังคมไทยและเป็นค่านิยมการเรียนการสอนดนตรีซึ่งสถาบันที่มีการเรียนการสอนดนตรีได้มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขึ้นเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง ต่อมาจึงได้มีการเปิดการเรียนการสอนการเกี่ยวกับวิชาดนตรีอย่างจริงจัง ตั้งแต่สถาบันการศึกษาทั้งในภาครัฐและเอกชนจนถึงระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันจึงมีนิสิตนักศึกษาวิชาดนตรีซึ่งเป็นผลผลิตทางการเรียนการสอนของสถาบัน

ดนตรีต่าง ๆ ออกมา และในการเป็นนิสิตนักศึกษาดนตรีที่ตินั้นต้องมีทักษะต่าง ๆ ซึ่งทักษะที่สำคัญก็คือ การปฏิบัติดนตรี ความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีดนตรี และทักษะการฟังดนตรีที่ดี ซึ่งทักษะต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นวิชาพื้นฐานซึ่งเป็นทักษะที่ส่งเสริมให้ผู้ศึกษานั้น ประสบผลสำเร็จไปในทางที่ดีอีกด้วย (Wright, 2016) ที่ถูกบรรจุอยู่ในหลักสูตรดนตรี ในสถาบันการศึกษาดนตรี ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนเอกชน ระบบการศึกษาดนตรีขั้นสูงในมหาวิทยาลัยดนตรีชั้นนำต่าง ๆ

ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของทักษะฟังคอร์ดพื้นฐาน เนื่องจากทักษะการฟังคอร์ดพื้นฐานเป็นพื้นฐานที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ศึกษาในด้านวิชาดนตรีสากล ซึ่งหากมีพื้นฐานของทักษะในการฟังที่ดี จะเป็นส่วนที่ส่งเสริมที่ดีให้นิสิตนักศึกษาวิชาดนตรีสามารถต่อยอดการเรียนรู้ในระดับสูง และสามารถก้าวไปสู่ความเป็นนักดนตรีที่ประสบผลสำเร็จในวิชาชีพได้ ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานและศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐาน ของนิสิตนักศึกษาวิชาดนตรีสากล จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2561 เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาการเรียนการสอนให้กับผู้สอนและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในด้านวิชาดนตรี รวมถึงส่งเสริมศักยภาพในการพัฒนาทักษะการฟังสำหรับนิสิตนักศึกษาวิชาดนตรีต่อไป

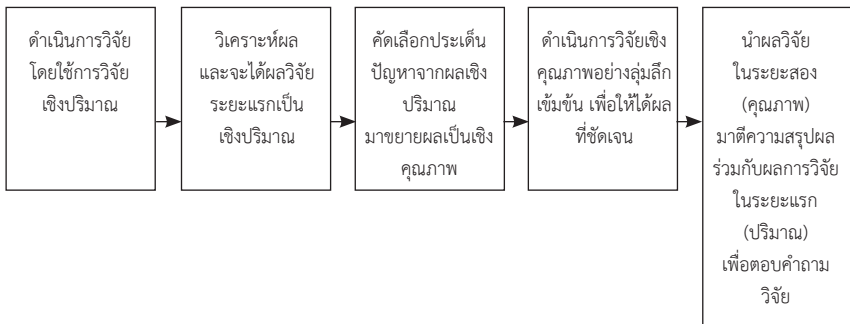
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาวิชาดนตรีสากล ในจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาวิชาดนตรีสากล ในจังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) เพื่อศึกษาทักษะการฟังคอร์ดชั้นพื้นฐานและศึกษาแนวทางในการส่งเสริมทักษะการฟังคอร์ดชั้นพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีสากลในจังหวัดพิษณุโลก โดยจะใช้ประเภทการวิจัยแบบแผนเชิงอธิบาย (Explanatory Design) ในการตอบคำถามการวิจัย ซึ่งวิจัยแบบแผนเชิงอธิบาย เป็นแบบแผนที่มีลักษณะการดำเนินการวิจัยแบบ 2 ระยะ (รัตนะ บัวสนธ์, 2552) โดยเริ่มต้นจากการวิจัยเชิงปริมาณก่อน โดยการศึกษาทักษะการฟังคอร์ดชั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และจากนั้นจะใช้ผลการวิจัยที่ได้มาพิจารณาและเลือกประเด็นปัญหา เพื่อดำเนินการวิจัยในระยะต่อมา จะใช้วิจัยเชิงคุณภาพ โดยทำการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดชั้นพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง และนำผลวิจัยทั้ง 2 ระยะ มารวมตีความสรุปผล เพื่อตอบคำถามงานวิจัย แบบแผนวิจัยเชิงผสมผสานแบบเชิงอธิบาย เขียนเป็นภาพได้ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 2 : วิจัยเชิงผสมผสานแบบเชิงอธิบาย (รัตนะ บัวสนธ์, 2552)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นิสิตนักศึกษา สาขาดนตรีสากล จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 189 คน แบ่งเป็นนิสิตสาขาดุริยางคศาสตร์ตะวันตก (ดนตรีสากล) คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 89 คน และนักศึกษาสาขาดนตรีสากล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2561 จำนวน 100 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาดุริยางคศาสตร์สากล ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 19 คน และสาขาดนตรีสากล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2561 จำนวน 29 คน รวมทั้งหมด 48 คน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างจะถูกแทนด้วยคำว่า “อาสาสมัคร” เพื่อเป็นการป้องกันและพิทักษ์สิทธิ์ตามหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ การเลือกกลุ่มตัวอย่างในวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสุ่มเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

2.2.1 เป็นนิสิตนักศึกษาที่เคยเรียนวิชาที่มีเนื้อหาและการปฏิบัติในเรื่อง ทักษะการฟังคอร์ด จากหลักสูตรของมหาวิทยาลัยตนเอง

2.2.2 เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีรายชื่ออยู่ในระบบการศึกษาของหลักสูตร ในมหาวิทยาลัยนเรศวรและมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ปีการศึกษา 2561

2.2.3 สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย

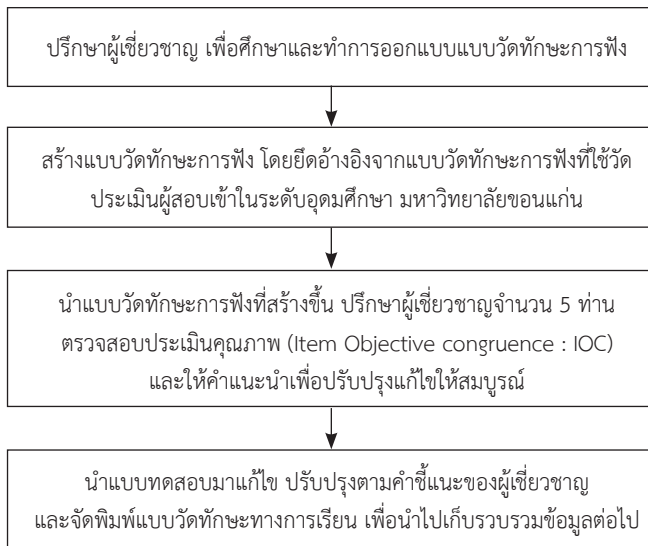
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งงานวิจัยเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 ผู้วิจัยจะใช้ แบบวัดทักษะการฟัง เป็นเครื่องมือในการวัดทักษะการฟังคอร์ดพื้นฐานของอาสาสมัคร และในระยะที่ 2 ผู้วิจัยจะใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study) เพื่อบรรยายถึงแนวทางในการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดพื้นฐานของอาสาสมัคร ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๖๒

3.1 เครื่องมือที่ใช้วัดทักษะการฟังคอร์ดชั้นพื้นฐาน

ในระยยะที่ 1 ผู้วิจัยจะใช้ แบบวัดทักษะการฟัง เพื่อศึกษาทักษะการฟังคอร์ดชั้นพื้นฐานของอาสาสมัคร มีจำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ประกอบด้วย คอร์ดเมเจอร์ คอร์ดไมเนอร์ คอร์ดดิมีนิช และคอร์ดอีอกเมนเต็ด โดยรูปแบบของแบบทดสอบดังกล่าว ผู้วิจัยได้ อ้างอิงมาจากแบบวัดทักษะการฟังคอร์ด ที่ใช้วัดประเมินทักษะการฟังของผู้สอบเข้าในระดับอุดมศึกษาของสาขาวิชานดนตรีสากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2560 และผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน (Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งมีค่า IOC ระหว่าง 0.8 - 1 โดยแบบวัดทักษะการฟังมีขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพเครื่องมือ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 3 ขั้นตอนการสร้างและหาประสิทธิภาพแบบวัดทักษะ

3.1.1 เกณฑ์การวัดประเมินแบบวัดทักษะการฟังคอร์ดชั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ดังนี้

- ตอบถูกต้อง ได้ 1 คะแนน ตอบผิด ได้ 0 คะแนน
- อาสาสมัครที่ทำคะแนนได้ตั้งแต่ 15 คะแนนขึ้นไป แสดงถึงว่ามีทักษะในการฟัง ดี
- อาสาสมัครที่ทำคะแนนได้ตั้งแต่ 12 คะแนนขึ้นไป แสดงถึงว่ามีทักษะในการฟัง พอใช้
- อาสาสมัครที่ทำคะแนนได้ต่ำกว่า 12 คะแนน แสดงถึงว่ามีทักษะในการฟังที่ควร ปรับปรุง

3.2 วิธีการที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์สขั้นพื้นฐาน

ในระยะที่ 2 ผู้วิจัยจะใช้วิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Study) ซึ่งจะนำมาใช้เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เหมาะสม เพื่อจะได้เห็นถึงข้อดี หรือ ปัญหา พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขและพัฒนา จากการสะท้อนของอาสาสมัครที่ได้ผลทักษะที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานจากผลการทดสอบในระยะที่ 1 จำนวน 5 คน ที่ถูกคัดเลือกมาเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ซึ่ง Morgan และ Kruger (1993) ได้พบว่า การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคของวิจัยเชิงคุณภาพที่เป็นการค้นหาคำตอบได้อย่างสมบูรณ์แบบในด้านพฤติกรรมและแรงจูงใจ และจะได้พบกับแนวคิดใหม่ ๆ ประสพการณ์จากผู้เข้าร่วมสนทนา โดยการสนทนากลุ่มจะช่วยให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีจำนวนมากได้เสร็จสมบูรณ์ในคราวเดียว ซึ่งในงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มด้วยตัวของวิจัยเอง โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในระยะที่ 2 จะประกอบด้วย ผู้วิจัย แนวทางการสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ซึ่งรายละเอียดของเครื่องมือมีดังนี้

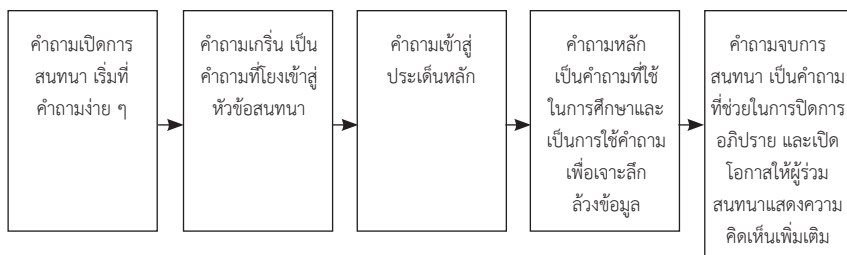
3.2.1 ผู้วิจัย

ในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะทำหน้าที่เป็น ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ซึ่งผู้วิจัยจะ

ต้องศึกษา รวบรวมถึงแนวทางในการสร้างการสนทนาที่สามารถรวบรวมข้อมูลคำตอบที่เป็นประสบการณ์ แนวคิด ทักษะคิด ความคิดเห็นและความต้องการ และได้เนื้อหาที่ครอบคลุม เพื่อเป็นคำตอบในวิจัยเชิงคุณภาพได้

3.2.2 แนวทางการสนทนา

ผู้วิจัยจะต้องศึกษาและสร้างแนวทางในการสนทนา โดยการรวบรวมประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ มาสร้างเป็นคำถาม ซึ่งแนวคำถาม ผู้วิจัยจะใช้ลักษณะและประเภทคำถามตามทฤษฎีของ Krueger และ Casey (2000) โดยจะแบ่งคำถามออกเป็น 5 รูปแบบ ตามภาพดังนี้

ภาพประกอบที่ 4 รูปแบบคำถามที่เป็นแนวทางในการสนทนากลุ่ม

4. ขั้นตอนการดำเนินการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งวิจัยเป็น 2 ระยะ ซึ่งระยะแรกจะเป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยเป็นการศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขึ้นพื้นฐานของอาสาสมัครโดยใช้ แบบวัดทักษะการฟัง เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และในระยะที่ 2 จะเป็นการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นการศึกษาแนวทางในการส่งเสริมทักษะการฟังคอร์ดขึ้นพื้นฐานของอาสาสมัคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 การวิจัยในระยะที่ 1 : การศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขึ้นพื้นฐานโดยใช้ แบบวัดทักษะการฟัง

4.1.1 การดำเนินการก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือขออนุญาตสถานที่ เพื่อเข้าไปเก็บข้อมูลวิจัยทั้ง 2 สถานที่ และทำการนัดแนะกลุ่มอาสาสมัครที่เข้าเกณฑ์การคัดเลือก โดยผู้วิจัยจะชี้แจงถึงความเป็นมาของวิจัย วัตถุประสงค์ เนื้อหา และประโยชน์ที่ได้รับ จากการวิจัย เพื่อให้กลุ่มอาสาสมัครได้ตัดสินใจและลงนามการเข้าร่วมในงานวิจัย

4.1.2 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบวัดทักษะการฟัง โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ผู้วิจัยจะทำการเล่นคอร์ดพื้นฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ใน 4 ประเภท ประกอบด้วย คอร์ดเมเจอร์ (Major Chord) คอร์ดไมเนอร์ (Minor Chord) คอร์ดมิโนริช (Diminished Chord) และคอร์ดอ็อกเมนเต็ด (Augmented Chord) ให้อาสาสมัครฟัง คอร์ดละ 2 ครั้ง หลังจากนั้น ให้อาสาสมัครได้ระบุประเภทของคอร์ดที่ได้ยิน ลงในแบบวัดทักษะการฟัง เมื่อครบจำนวน 20 ข้อ จึงจะเป็นอันเสร็จสิ้นของการวัดประเมิน

4.1.3 หลังการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้น ผู้วิจัยจะนำเอาแบบวัดทักษะการฟังที่อาสาสมัครได้ทดสอบ มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัยในระยะแรก

4.2 การวิจัยในระยะที่ 2 : การสนทนากลุ่มเพื่อเป็นการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐาน

4.2.1 การดำเนินการก่อนเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้ผลวิเคราะห์ข้อมูลในด้านทักษะการฟังคอร์ดจากการวิจัยในระยะแรก ผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกกลุ่มอาสาสมัครที่มีคะแนนน้อยสุด จำนวน 5 คน เพื่อที่จะมาเข้าร่วมการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยจะทำการแจ้งไปยังอาสาสมัครที่ถูกคัดเลือก และจะทำการนัดหมาย วัน เวลาและสถานที่ ต่อไป

4.2.2 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม เพื่อเป็นการอธิบายให้กลุ่มอาสาสมัครได้เตรียมตัวในการเข้าร่วมกลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ทั้งหมด 2 ครั้ง โดยมีการตั้งประเด็นหลักในการสนทนาเพื่อศึกษาในด้านของการสอนของผู้สอน ด้านรูปแบบการเรียนการสอน และด้านปัจจัยการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.2.3 หลังการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยยะที่ 2 เสร็จสิ้น ผู้วิจัยจะนำเอาแบบบันทึก และเทปบันทึกการสนทนา ไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปและอภิปรายผลร่วมกับผลของการวิจัยในระยยะที่ 1 ต่อไป

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

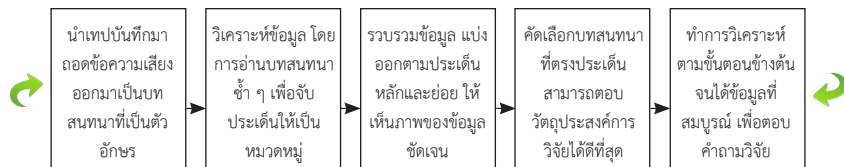
การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) โดยในระยยะที่ 1 ของงานวิจัยจะใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณและระยยะที่ 2 จะใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาคำตอบของวิจัย ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

5.1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาในระยยะที่ 1 ผู้วิจัยจะใช้สถิติค่าเฉลี่ยร้อยละ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) เพื่อวิเคราะห์ผลการศึกษาทักษะการฟัง คอร์ดขึ้นพื้นฐาน และใช้การเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขึ้นพื้นฐาน

ระดับเกณฑ์	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละ
ดี	9	18.75
พอใช้	14	29.16
ปรับปรุง	25	52.09
รวม	48	100

5.2 ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยในระยะที่ 2 เพื่อหาผล การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังค์รค์ขั้นพื้นฐานจากการ สันทนาการกลุ่ม ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิเคราะห์ผลข้อมูลในแนวคิดของ Krueger, R. A. and Casey, M. A. (2000) ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ภาพประกอบที่ 5 ขั้นตอนวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม

(Krueger, R. A. and Casey, M. A., 2000)

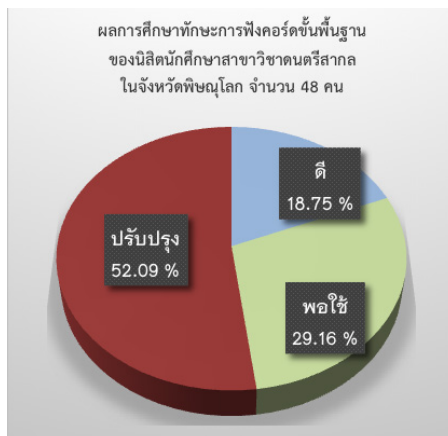
5.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการ เรียนรู้ทักษะการฟังค์รค์ขั้นพื้นฐานจากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้สรุปและแยกออก เป็นประเด็นหลักตามตาราง ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังค์รด์ขั้นพื้นฐานจากการสนทนากลุ่ม

ด้านการสอน ของผู้สอน	ด้านรูปแบบ การเรียนการสอน	ด้านปัจจัยการสนับสนุน การเรียนรู้ของผู้เรียน
- ผู้สอนควรเข้าใจถึงศักยภาพและความแตกต่างในความสามารถของผู้เรียน - ผู้สอนควรจะแบ่งระดับในการสอน จากระดับง่ายไปจนถึงยาก ตามลำดับ - ผู้สอนควรจะให้ความสนใจแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนให้ทั่วถึงและติดตามอย่างต่อเนื่อง - ผู้สอนควรเน้นการปฏิบัติทักษะให้เท่าเทียมหรือมากกว่า การมุ่งเน้นการสอนเพียงทฤษฎีอย่างเดียว - ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนหมั่นฝึกซ้อมทักษะและเสริมแรงบวกให้ผู้เรียนมีกำลังใจ - ในช่วงเวลาถามตอบ ผู้สอนควรทิ้งช่วงเวลาให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ในการหาคำตอบ ไม่เพียงแต่เร่งรัดเอาคำตอบจากผู้เรียน จนทำให้ผู้เรียนเกิดอาการระแวงและไม่มั่นใจ	- ผู้สอนควรพัฒนารูปแบบการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานด้านดนตรีมาก่อน หรือ ผู้ที่มีพื้นฐานที่ดี ควรแยกกันสอนเพื่อความต่อเนื่องในการเรียนรู้และเหมาะสมต่อกลุ่มผู้เรียน - ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้จากนอกห้องเรียน หรือ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น - ผู้สอนควรหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะและสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ได้ด้วยตนเองมากกว่าการรอรับข้อมูลจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว	- สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้ ควรพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยให้ผู้เรียนได้เข้าถึงได้ง่าย และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยที่ไม่ต้องรอรับข้อมูลจากผู้สอน - ผู้สอนควรแนะนำสื่อการเรียนรู้ทักษะให้กับผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน search engine, แหล่งเรียนรู้ทางด้านสื่อและนวัตกรรม, คลิปวิดีโอ หรือ โปรแกรมประยุกต์ ให้ผู้เรียนได้ทำการฝึกฝนทักษะได้ด้วยตนเอง

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยออกเป็น 2 ข้อ ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้ ผลการศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาดนตรีสากล ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 48 คน สรุปผลเป็นร้อยละได้ตามภาพ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 6 ผลการศึกษาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานของอาสาสมัครทั้ง 48 คน

จากภาพประกอบที่ 6 พบว่า จากจำนวนอาสาสมัครทั้ง 48 คน อาสาสมัคร ร้อยละ 18.75 มีทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ระดับ ดี อาสาสมัคร ร้อยละ 29.16 อยู่ในเกณฑ์ระดับ พอใช้ และ อาสาสมัคร ร้อยละ 52.09 อยู่ในเกณฑ์ระดับ ที่ ควรปรับปรุง ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่สูง เมื่อเปรียบเทียบกับอาสาสมัครทั้งหมด และ ควรมีการหาแนวทางในการปรับปรุง เพื่อพัฒนาทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานให้ดีขึ้นต่อไป

แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์ดขั้นพื้นฐานของนิสิต นักศึกษาสาขาวิชาดนตรีสากลในจังหวัดพิษณุโลก จากการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้ข้อสรุปและแยกเป็นประเด็น ดังนี้

ด้านการสอนของผู้สอน ได้ผลว่า ผู้สอนจะต้องเข้าใจถึงความแตกต่างใน ศักยภาพบุคคลของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องมีวิธีการสอนที่สามารถดึงดูดผู้เรียนให้มีความสนใจและใส่ใจในการปฏิบัติทักษะมากขึ้น

ด้านรูปแบบการเรียนการสอน ได้ผลว่า ผู้สอนควรหาแนวทางในการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะ และสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ได้ด้วยตนเองมากกว่าการรอรับข้อมูลจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว

ด้านปัจจัยการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้ผลว่า สื่อที่ใช้ในการเรียน การสอนยังไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้ ควรพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยให้ผู้เรียนได้เข้าถึงได้ง่าย และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยที่ไม่ต้องรอรับข้อมูลจากผู้สอน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยในข้างต้น ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลจากการศึกษาทักษะการฟังคอร์ตขึ้นพื้นฐานของนิสิตนักศึกษาสาขาวิชา ดนตรีสากลในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 48 คน พบว่า อาสาสมัครร้อยละ 52.09 มีทักษะการฟังคอร์ตพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ระดับ ปรับปรุง ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่สูง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากพื้นฐาน ศักยภาพ ประสบการณ์ในการเรียนรู้ และชั่วโมงสะสมในการฝึกซ้อมทักษะการฟังคอร์ต ของอาสาสมัครแต่ละคน ซึ่งมีงานวิจัยของ Wright (2016) ได้ศึกษาประสบการณ์ในการเรียนรู้ด้านทักษะการฟังของนักศึกษาด้านวิชา ดนตรีในมหาวิทยาลัยของอังกฤษ รวมไปถึงนักดนตรีอาชีพที่มีคุณภาพโดดเด่นอยู่ในวงการดนตรีของอังกฤษ โดยเป็นการศึกษาในด้านมุมมอง ความสำคัญ บทบาท รวมถึงวิธีฝึกฝน ซึ่งผลการศึกษาก็ได้ผลออกมาหลากหลายมุมมอง และสามารถกา รันตีได้ว่า การมีทักษะการฟังที่ดีตั้งแต่เริ่มต้น จะทำให้สามารถก้าวไปสู่ความเป็นนัก ดนตรีที่มีคุณภาพได้อย่างแท้จริง ดังนั้นในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่เปิดการเรียน

การสอนเกี่ยวกับดนตรี จึงควรให้ความสำคัญในด้านทักษะการฟัง (Aural Skill) เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่า หากอาสาสมัครได้สร้างวินัย วางแผนในการฝึกซ้อมทักษะอยู่เป็นประจำ จะช่วยให้อาสาสมัครทักษะการฟังที่ดีขึ้นและสามารถก้าวไปสู่ความเป็นนักดนตรีที่มีคุณภาพได้ และงานวิจัยของ Reitan (2009) ที่ได้ศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับทักษะการฟังของนักศึกษาดนตรีของมหาวิทยาลัยในประเทศนอร์เวย์ พบว่า นักศึกษาได้ให้ความสำคัญกับทักษะในด้านการฟังเป็นอย่างมากและได้มองเห็นถึงประโยชน์ในด้านทักษะการฟังในหลากหลายมุมมองในเชิงบวก ซึ่งความคิดเห็นส่วนใหญ่จะให้ความเห็นตรงกันว่า หากมีทักษะในด้านการฟังที่ดี จะช่วยส่งเสริมในด้านทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้มีคุณภาพได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น และยังช่วยส่งเสริมการปฏิบัติดนตรีในการร่วมบรรเลงในรูปแบบของวงใหญ่ (Large Ensemble) ให้ดีขึ้นอีกด้วย

และแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะการฟังคอร์สขั้นพื้นฐาน ประเด็นด้านการสอนของผู้สอน ได้ผลว่า ผู้สอนจะต้องเข้าใจถึงความแตกต่างในด้านศักยภาพบุคคลของผู้เรียน โดยที่ผู้สอนจะต้องศึกษาถึงศักยภาพของผู้เรียนอย่างละเอียด โดยการจดบันทึกและทำการสังเกตผู้เรียนอยู่เป็นประจำ เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความสามารถที่ตัวผู้เรียนพึงมี เนื่องจากมนุษย์มีศักยภาพความสามารถที่แตกต่างกัน (Darling-Hammond & McCloskey, 2008) ผู้สอนจะต้องมีวิธีการสอนที่สามารถดึงดูดผู้เรียนให้มีความสนใจและใส่ใจในการปฏิบัติทักษะมากขึ้น โดยผู้สอนควรหาแนวทางการสอนให้หลากหลายรูปแบบ ให้ความสำคัญกับทักษะมากกว่าการเรียนรู้ในหนังสือ และทำให้ผู้เรียนได้เห็นถึงประโยชน์ในด้านฝึกปฏิบัติทักษะในหลากหลายมุมมองในเชิงบวก สร้างแรงจูงใจ ให้แนวคิดที่ดีในการต่อยอดการเรียนรู้ ซึ่งแนวคิดที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนคิดบวก และมีแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อมให้มีคุณภาพได้ มีประสิทธิภาพ (Karpinski, 2000) ส่วนในด้านรูปแบบการเรียนการสอน ผู้สอนควรหาแนวทางในการพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาทักษะ และสามารถวิเคราะห์ได้ด้วยตนเองมากกว่าการรอรับข้อมูลจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา (2556) ได้กล่าวว่า หากใช้รูป

แบบการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้น้อย ซึ่งหากรูปแบบการเรียนการสอนในลักษณะที่ทำให้ผู้เรียนได้สามารถค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดความคิดวิเคราะห์ เพื่อสังเคราะห์ตกผลึกความรู้ออกมาด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพและสร้างความมั่นใจแก่ผู้เรียน ส่วนด้านปัจจัยการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่พบว่า ความเพียงพอของสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ ซึ่งในยุคศตวรรษที่ 21 ได้มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการศึกษาอย่างมาก ผู้สอนควรที่จะศึกษาและก้าวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษา วิชาวิ ศิริลักษณ์ (2557) ได้ให้ความหมายของทักษะในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถที่บุคคลพึงมี เพื่อเตรียมตัวสำหรับการเรียนรู้ และสามารถดำรงชีวิตให้มีประสิทธิภาพภายใต้ความท้าทายของสภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ผู้สอนอาจจะทำการพัฒนาสื่อหรือนวัตกรรมที่ทันสมัยให้ผู้เรียนได้เข้าถึงได้ง่าย สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้โดยไม่ต้องรอรับข้อมูลจากผู้สอน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับผู้เรียนได้อย่างสมบูรณ์

ข้อเสนอแนะ

1. สถาบันการศึกษาควรสนับสนุนในเรื่องการวิจัยด้านการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมช่วยสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้สื่อเป็นตัวส่งเสริมให้การเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติทักษะมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรส่งเสริมแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาดนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านทักษะการปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จิตต์ภิญญา ชุมสาย ณ อยุธยา. (2556). ผลการจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะสื่อสารของนิสิตปริญญาตรี. วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 8(1), 1-13.
- ณรุทธ์ สุทนต์จิตต์. (2535). สังคตินิยม : ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2552). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : คำสมัย.
- วิบูลย์ ตระกูลชัย. (2561). ทฤษฎีดนตรีตะวันตก (WESTERN MUSIC THEORY). พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาวี ศิริลักษณ์. (2557). การพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะของนักเรียนในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Darling-Hammond, L., & McCloskey, L. (2008). Assessment for Learning around the World What Would it Mean to Be Internationally Competitive. *Phi Delta Kappan*, 90(4), 263-272.
- Karpinski, G. S. (2000). *Aural skills acquisition The development of listening, reading, and performing skills in college-level musicians*. Oxford, England: Oxford University Press.
- Krueger, R. A. and Casey, M. A. (2000). *Focus group: A practice guide for applied research*. (3rd ed). California: SAGE.
- Morgan, D.L. and Kruger, R. A. (1993). *When to use focus groups and why*. In Morgan, D.L. *Successful Focus Group: Advancing the state of the Art*. Thousand Oaks, CA: SAGE.

- Reitan, I. E. (2009). Students' attitudes to aural training in an academy of music. **Nordic Research in Music Education**. Yearbook Vol. 11 2009, 207-220.
- Rolf, I. G. and Marc, L. (2010). **Musical Gestures Sound, Movement, and Meaning**. New York and London. Routledge Taylor & Francis Group.
- Rosanna, L. B. (2006). **A Practical Guide to Focus-Group Research**, Journal of Geography in Higher Education, 30:3, 463-475, DOI: 10.1080/03098260600927575.
- Tyagi, B. (2013). **Listening: An important skill and its various aspects**. The Criterion: An International Journal in English, 4(12), 1-8.
- Wright, C. R. (2016). **Aural and the University Music Undergraduate**. Cambridge Scholars Publishing. Lady Stephenson Library. Newcastle upon Tyne. NE6.PA.UK.